

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัยด้วยวิธีการสำรวจ (Survey research) จึงได้มีการกำหนดลักษณะประชากรที่ศึกษา ขนาดของตัวอย่าง การสุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลและวิธีเก็บรวบรวมข้อมูล ดังรายละเอียดต่อไปนี้

๑. ประชากรที่ศึกษา

ประชากรกลุ่มเป้าหมายสำหรับการศึกษานี้ คือ ข้าราชการครูในสายงานการสอนที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และสังกัดกรมสามัญศึกษาในช่วงระยะเวลาตั้งแต่เดือนกรกฎาคม - กันยายน ในปี พ.ศ. ๒๕๓๑

๒. ขนาดของตัวอย่าง

ข้าราชการครูในสายงานการสอนที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนขนาดใหญ่ กลาง เล็ก ในระดับชั้นอนุบาล - ประถมศึกษา และมัธยมศึกษาตอนต้นถึงตอนปลายของทุกอำเภอในจังหวัดเชียงใหม่ อุดรธานี ยะลา และลพบุรี โดยกำหนดขนาดของโรงเรียนดังนี้

ขนาดของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

ขนาดเล็ก จำนวนนักเรียน ๓๕๕ คนลงมา

ขนาดกลาง จำนวนนักเรียน ๓๖๐ - ๗๑๕ คน

ขนาดใหญ่ จำนวนนักเรียนตั้งแต่ ๗๒๐ คนขึ้นไป

ขนาดของโรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษา

ขนาดเล็ก จำนวนนักเรียน ๑ - ๔๕๕ คน

ขนาดกลาง จำนวนนักเรียน ๕๐๐ - ๑,๔๕๕ คน

ขนาดใหญ่ จำนวนนักเรียนตั้งแต่ ๑,๕๐๐ คนขึ้นไป

๓. การสุ่มตัวอย่าง

การศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้หลักการสุ่มตัวอย่างแบบใช้ความน่าจะเป็น (Probability Sampling) โดยมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ ๑ สุ่มตัวอย่างในแต่ละเขตการศึกษา โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) เพื่อเลือกเขตการศึกษา จำนวน ๔ เขตการศึกษา และเลือกจังหวัดจากเขตการศึกษาระยะ ๑ จังหวัดได้เขตการศึกษา ๒ (จังหวัดยะลา) เขตการศึกษา ๖ (จังหวัดลพบุรี) เขตการศึกษา ๘ (จังหวัดเชียงใหม่) และเขตการศึกษา ๙ (จังหวัดอุดรธานี)

ขั้นที่ ๒ สุ่มตัวอย่างโรงเรียนในแต่ละจังหวัดทุกอำเภอที่ได้จากขั้นที่ ๑ โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบมีระบบ (Systematic Random Sampling)

ขั้นที่ ๓ สุ่มตัวอย่างข้าราชการครูในแต่ละโรงเรียน โดยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบมีระบบ (Systematic Random Sampling)

๔. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย แบบสอบถามที่สร้างขึ้นเอง กำหนดให้เลือกตอบเป็นแบบคำถามปิดและคำถามเปิดเพื่อให้มีการแสดงความคิดเห็นอย่างกว้างขวาง แบบสอบถามมีส่วนประกอบดังนี้

ตอนที่ ๑ ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไป ได้แก่ เพศ ศาสนา อายุ ภูมิลำเนา ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง จำนวนชั่วโมงสอนและปฏิบัติงานอื่น และการฝึกอบรม รวมคำถาม ๑๐ ข้อ คำถามเป็นทั้งคำถามปิดและคำถามเปิด

ตอนที่ ๒ ความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน ทั้งทางด้านงานสอนและงานส่งเสริมการสอน เช่น การเตรียมการสอนและอุปกรณ์การสอน การวัดผลและประเมินผล การแนะแนว การติดต่อผู้ปกครอง การบริการทางวิชาการ การฝึกอบรม การปฏิบัติงานธุรการ การเงิน การบัญชี พัสดุ ทะเบียนวัดผล บรรณารักษ์ และโภชนาการ รวมคำถาม ๒๖ ข้อ เป็นคำถามปิด

ตอนที่ ๓ ความคิดเห็นเกี่ยวกับอาชีพครู เช่น ความพอใจในอาชีพครู ความก้าวหน้าในอาชีพครู ความเกี่ยวข้องข้องกับการใช้คุณวุฒิครู การได้รับการพัฒนาในอาชีพครู รวมคำถาม ๒๑ ข้อ เป็นคำถามปิด

ตอนที่ ๔ ความคิดเห็นเกี่ยวกับการกำหนดอัตราค่าจ้างข้าราชการครูระดับชั้นอนุบาลศึกษา ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย ใช้คำถามเปิด เพื่อให้ข้าราชการครูได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับอัตราค่าจ้างที่เป็นจริงตรงกับสภาพงานที่ปฏิบัติควรจะเป็นเท่าไร เป็นคำถาม ๔ ข้อ

๕. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ได้ส่งเจ้าหน้าที่ออกไปดำเนินการแจกแบบสอบถามตามกลุ่มตัวอย่าง พร้อมการชี้แจงและให้ความมั่นใจต่อคำตอบที่จะไม่มีผลกระทบต่อบุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นอันขาด พร้อมทั้งเจ้าหน้าที่เป็นผู้นำแบบสอบถามกลับมาด้วย

๖. ผลการเก็บข้อมูล

ข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาได้ทั้งหมด จำนวน ๑,๑๐๒ ราย เป็นข้อมูลที่สามารถนำมาใช้ศึกษาวิเคราะห์ได้ทั้งหมด

๗. กรรมวิธีทางข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

กรรมวิธีทางข้อมูล

นำข้อมูลทั้งหมดมาจัดเป็นระเบียบและสร้างคู่มือลงรหัส

การวิเคราะห์และแปลผลข้อมูล

นำข้อมูลมาลงรหัสแล้วนำผลข้อมูลไปบันทึกผลในแผ่นดิสเก็ต โดยใช้โปรแกรม SPSS - X การวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งออกเป็น ๔ ตอนคือ

๑. สถานภาพทั่วไป เป็นรายงานจำนวนข้าราชการครู ที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ ศาสนา อายุตัว อายุรับราชการ ภูมิลำเนา สถาบันที่สำเร็จการศึกษา ตำแหน่งที่รับราชการ จำนวนชั่วโมงหรือคาบของการปฏิบัติงาน และการฝึกอบรม

๒. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของข้าราชการครู โดยการแสดงจำนวนร้อยละของข้าราชการครู และค่าไคสแควร์ (Chi-square) หรือ X^2 ที่จะแสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ศึกษา

๓. ความคิดเห็นเกี่ยวกับอาชีพครู โดยการแสดงจำนวนร้อยละของข้าราชการครู และค่าไคสแควร์ (Chi-square)

๔. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการกำหนดอัตรากำลังข้าราชการครู โดยการแสดงจำนวนร้อยละของข้าราชการครูเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อเกณฑ์มาตรฐานอัตรากำลังข้าราชการครูชั้นอนุบาลศึกษา ชั้นประถมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย